

Fröjdafällan låg strax söder om Komstad by till vänster om vägen mot Vrigstad och nästan mitt emot det senare tillkomna Petersborg. Liksom socknens övriga soldattorp kom det väl till i samband med Karl XI 's indelningsverk i slutet av 1680-talet. Om de första soldaterna, som bodde i Fröjdafällan, finns just inga andra uppgifter än namnen, som är förtecknade i rullorna för Jönköpings regemente, där socknens soldater ingick.

Den äldsta rullan, en generalmönsterrulla, är förd 1686—88. Där finner man "Sven Kristoffersson för Komsta" — namnet Fröjdafällan är "civilt" och förekommer aldrig i rullorna. Sven Kristoffersson är med även i nästa rulla, som är förd 1692—93. Det enda utom namnet som noteras där, är "Råcken skarfvadh". Soldaten hade en skarvad rock — var det roten eller kompaniet, som hade så illa ställt, att soldaten inte kunde hållas med ny, passande utrustning?

I 1697 års rulla är Isac Christophersson soldat för "Kåmbstadh", men vid mönstringen 1716 är NO 11 "vacant" — numret 11 finns med redan från början. Vad det blivit av Isac Christophersson är inte noterat.

I nästa rulla, som är från mönstringen i oktober 1717, har roten skaffat en ny soldat, Bengt Johansson, som är "antagen i Mai j 1717", 23 år gammal och smålänning. Liksom socknens övriga soldater tycks Bengt Johansson nu ha fått ny, full utrustning, nämligen "Soldate Wärja... hatt med hvitt snöre, I hvit och 1 svart halsduk, 1 grå Wallmars Lifråck, Skintröja, 1 par Böxor, 1 Bröstlapp, 1 Siorta, 1 par hvita ullstrumpor, I par grå dito, 1 par swänska Skoor".

Vid mönstringen 2 år senare i Jönköping är Bengt Johansson gift och får "ny blå kappa med hvidt underfoder".

Roten, som skulle underhålla soldaten, bestod enligt mönstringen 1728 av Komstad Södergård, Mossaryd Norregård samt östra Rågrena i Bringetofta socken. Torpet låg på Komstad Södergårds ägor och fördes dit liksom i den äldsta bevarade hus—förehörlängden, som börjar 1730.

Fr o m 1741 års rulla har Bengt Johansson fått tillnamnet Frimodig. Han tjänstgjorde till sin död i oktober 1742. Frimodig hade liksom soldaterna på nummer 10, 12 och 13 och en stor del av kompaniet kommenderats som besättning på galären Horn. Denna ingick i arméns flotta, som sändes till Finska viken under det av det regerande partiet hattarna förklarade kriget mot Ryssland 1741—43. Kriget var erbarmligt illa förberett och skött och många soldater omkom, inte i strider utan av umbäranden och farsoter. Hösten 1742, då 3 av de 4 Ljungasoldaterna dog, grasserade fr. a. rödsoten, d.v.s. dysenteri.

Bengt Frimodig tjänstgjorde i drygt 25 år. I januari 1743 ersattes han av den unge Samuel, som också fick soldatnamnet Frimodig. Han gifte sig snart med Catharina Jonsdotter från Komstad Södergård. Åtminstone 9 barn föddes på Fröjdafällan, men 4 av dem avled i späda ålder. Under det s.k. Pommerska kriget, som på— gick 1757-62, var Frimodig liksom soldaten på Tingslätt "comenderad i Pomern", senare står "på Usedomsländet" - under de åren var det uppehåll i barnafödandet på Fröjdafällan.

I juli 1774 avled Frimodig av "fråssa, håll och styng", förmodligen lunginflammation. Sex veckor senare födde Catharina sonen Jonas. 1 31 år hade Frimodig tjänat för roten; kanske var det därför, som Catharina fick bo kvar med de fyra yngsta som inhyses i "backstugan" på Fröjdafällan. Barnen lämnade med tiden hemmet utom dottern Lisa (Elisabeth), som avled 1794. Hon led av "fallande— och dragsjuka", d v s epilepsi och kramp. Fem år senare dog Catharina.

NO 11 Fröjdafällan stod vakant några år, tills "roten hösten 1778 ersatt" med den unge Sven Kamp. Han gifte sig efter några år med Lisa Petersdotter — födelsesocken är inte noterad för någon av makarna. Sex barn födde Lisa, men bara den äldste och de båda yngsta fick leva. 1 25 år tjänade Sven Kamp för roten, varefter det 1803 vid mönstringen i "lägret vid Skillingaryd" noteras, att han "afskedas för sjuklighet". Året därpå flyttade hela familjen till Vrigstad.

Efterträdare i Fröjdafällan blev den 24—årige Johannes Kamp, som 1804 kom från Malmbäck och som samma år gifte sig med Mai ja Andersdotter, som kom från Jönköping. Två söner hann födas, innan det noteras, att Johannes Kamp är "1809 död i kriget", d v s finska kriget. Om Johannes Kamp var den enda av socknens soldater, som kommenderats ut i kriget, finns det inga uppgifter om. Ej heller framgår, om han stupade på slagfältet eller om han gick under p g a sjukdom, svält, köld eller annat.

Maija (ibland Maja eller Maria) Andersdotter stod ensam med den 4-årige äldste sonen — den yngste hade som litet spädbarn dött av "rödsot". År 1810 gifte hon om sig med soldaten Lars Pettersson Ståhl, som en kort tid är skriven i Fröjdafällan. Paret Ståhl flyttade snart till Alehög (se s. 4) .

Soldatnamnet Kamp övergick till nästa innehavare av torpet, Petter Kamp. Han korn 1812 från Vrigstad tillsammans med hustrun Stina Svensdotter och hennes dotter — Stina tycks ha varit gift tidigare. Petter Kamp avled redan 1815 — men finns inte upptagen i dödboken. 1 1818 års rulla noteras emellertid "Petter Kamp död

d. 10 Juli i 1815 och Nr ersatt d. 6 Sept. samma år med Adam Kamp". Kanske dog Petter Kamp under någon övning.

Den nye soldaten Kamp på Fröjdafällan kom från Bringetofta med hustrun Sara Pettersdotter och ett par späda tvillingar. Adam Kamp — i rullorna står han efter några år som Abraham Kamp kom att tjäna för NO '11 Fröjdafällan i 29 år. Familjen blev stor. Elva barn födde Sara, nio fick växa upp, medan två dog som små. De äldsta hade förstås hunnit lärma herrunet, innan de yngsta föddes.

Vid mönstringen i juni 1844 noteras, att Kamp "begär och får afsked med anmälan till underhåll". Innan han kom till Fröjdafällan, har han "bevistat 1813 och 1814 års fälttåg". I de nämnda fälttågen mot Napoleon deltog Sverige med avsikt att få möjlighet att tillskansa sig Norge som ersättning för det 1809 förlorade Finland. Resultatet blev unionen med Norge, som kom att vara ända till 1905. Kamp har hela tiden "Tjent väl" .

Kamp och Sara och de 6 hemmavarande barnen måste nu lämna Fröjdafällan och flyttar till den troligen nyuppförda backstugan Smedbo strax i närheten.

Efterträdare i Fröjdafällan blev trumslagaren Anders Jonasson Fast, som enligt rullorna antagits redan som 14-åring i Mo härad. Nu var han 29 år gammal och tycks ha glömt det mesta av vad han en gång lärt sig vid konfirmationsundervisningen. I husförhörslängden noteras nämligen "Ex. d. 9 maj 1845 och så klen befunnen att han är ålagd före nattvard å nyo förhöras". Han måste alltså läsa på, innan han kunde få gå till nattvarden — obligatorisk för alla, som konfirmerats. Tydligt gjorde han så, ty 19 dec. 1845 har både Fast och hustrun "försvarlig Chr. kunskap" .

Redan vid mönstringen i juni 1850 fick den då 34-årige Fast avsked efter ett intyg av regementsläkaren, att han "i anseende till nervsvaghet är till vidare krigstjänst oförmögen och oanvändbar" . Fast och hustrun och de två små sönerna, som fötts i Fröjdafällan, flyttade nu till backstugan Värnet strax i närheten. Sedan blev det arrendator på Fröjdafällan i 3 år. Anders Ljung på NO 14 Björket fick avsked vid samma mönstring som Anders Fast, alltså 1850, efter många års tjänst. Han placerades då på Fröjdafällan, eftersom Fast efterträdare, den unge Johan Magnus Fast, bodde kvar i Åsbyholm.

År 1853 gifte sig Johan Magnus Fast och tog sitt soldattorp i besittning, medan familjen Ljung flyttade till backstugan Ljungsberg i Mossaryd. Snart blev det barn i Fröjdafällan — sju stycken födde Maria Charlotta Johannesdotter under de 15 åren i stugan. Fem fick leva.

Kanske trivdes Johan Magnus Fast inte riktigt som soldat. Åtminstone vid någon mönstring är han "Sjuk på roten" och vid mönstringen 1868 noteras "Rymd den 6 Maj 1868" . I husförhörslängden står "Rymde allesammans till N. Am. i april 1868". Hela familjen gav sig alltså i väg till Amerika utan att Fast begärt flyttningsattest. Sådan fick han tydligen året därpå.

Ny soldat på NO 11 blev den unge Carl Johan Fast, son till Jonas Fisk i Svenstorp. Han var ännu ogift — kanske var det därför man under åren 1868-71 arrenderade ut torpet till Sven Johan Johannesson. Denne hade förut varit den siste torparen både på Gröndal och på Pinuten, den enda bebyggelse, som fanns, där samhället Sävsjö sedan växte fram. Under åren i Fröjdafällan står Johannesson som ägare till nuvarande Vrigstadvägen 1, av äldre Sävsjöbor fortfarande känt som Forssanders. Johannesson var nog inte någon vanlig torpare — sedan han 1871 flyttat till Ekelsjö, står han som ägare till ännu ett par fastigheter vid Vrigstadvägen

Carl Johan Fast gifte sig 1870 med Lena Carin Jonasdatter och övertog sedan brukningen av Fröjdafällan. De första åren tycks han ha haft hjälp av en dräng, Claes Fast, son till trumslagaren Anders Fast i Värnet (se ovan). Claes Fast flyttade 1878 till Näset och blev soldaten Claes Kraft.

Livet gick sin gilla gång i Fröjdafällan och 6 barn föddes så småningom. Fast tog sig till möten och mönstringar, som han skulle. Han blev den siste soldaten på Fröjdafällan. Indelningsverket upphörde och soldattorpen avvecklades efter hand.

År 1896 flyttade familjen till 1/16 Komstad Västergård och Fast blev hemmansägare.

Enligt Fast son John revs stugan på Fröjdafällan omkring 1900. Inga spår syns nu, endast ett snår av augustibuskar (häckspirea) markerar platsen, där människor bott i flera hundra år. Torpet "brukas till gården" .

ST. No 11 Fröjdafällan			Komstad Södergård		
Sold. Sven Kristoffersson					
Sold. Isac Christophersson					
Sold. Bengt Johansson Frimodig	född	ca 1694			
h. Lisbeth					
d. Cathrina					
d. Sara					
Sold. Samuel Frimodig	född	1727			
h. Catharina Jonsdtr	"	1730 i Ljunga			
s. Abraham	"	1749 " "	död 1749		
s. Johan	"	1750 " "			
d. Stina	"	1753 " "			
d. Lisa	"	1757 " "	död		
d. Caisa	"	1763 " "			

s. Jonas	"	1767	"	"	död 1767
d. Marta	"	1769	"	"	död 1769
d. Elisabeth	"	1770	"	"	död 1794
s. Jonas	"	1774	"	"	1795 t. Komstad Västerg
Sold. Sven Kamp	född	1756			
h. Lisa Petersdtr	"	1761			
s. Petter	"	1786	i Ljunga		
d. Lena Stina	"	1789	"	"	död 1789
s. Jonas	"	1791	"	"	död 1791
d. Lena Beata	"	1798	"	"	död 1799
d. Lisa Catharina	"	1799	"	"	
s. Johannes Magnus	"	1804	"	"	
Sold. Johannes Kamp	född	1780			
h. Maija Andersdtr	"	1779			
s. Andreas	"	1805	i Ljunga		
s. Pehr Johan	"	1807	"	"	död 1808
Sold. Lars Pettersson Ståhl	"	1783			
Sold. Petter Kamp	född	1787			
h. Stina Svensdtr	"	1780			
hennes d. Lena Maja Svensdtr	"	1804			
Sold. Adam Jonasson Kamp	född	1791	i Svenarum		
h. Sara Pettersdtr	"	1789	" Bringetofta		
s. Petter Johan	"	1815	"	"	död 1817
s. Adam	"				1831 t. Mossaryd Södergd
d. Lena Stina	"	1817	" Ljunga		1833 t. Komstad gästg.d
s. Jonas Magnus	"	1819	"	"	död 1823
d. Johanna Marta	"	1822	"	"	1836 t. Bringetofta
d. Britta Stina	"	1825	"	"	
s. Jonas Magnus Otto	"	1827	"	"	
d. Catharina Charlotta	"	1830	"	"	
s. Pehr Johan	"	1833	"	"	
s. Adolph Fredric	"				
s. Malachias	"	1836	"	"	
Trumsl. Anders Jonasson Fast	född	1816	i Tofteryd		
h. Inga Maja Israelsdtr	"	1815	"	"	
s. Gustaf	"	1846	" Ljunga		
s. Johan	"	1849	"	"	
Arr. Anders Isaksson Ljung	född	1795	i Ljunga		
2h. Anna Jonasdtr	"	1807	" Hultsjö		
hennes d. Lena Sofia Johannesdtr	"	1834	" Vrigstad		
bådas s. Isac Ljung	"	1838	" Ljunga		
Sold. Johan Magnus Nilsson Fast	född	1828	i Bringetofta		
h. Maria Charlotta Johannesdtr	"	1828	" Ljunga		
s. Johannes Edvard	"	1854	"	"	
s. Nils Johan August	"	1855	"	"	
d. Elise	"	1858	"	"	
d. Emma Sofia Albertina	"	1861	"	"	
s. Claes Ferdinand	"	1863	"	"	död 1864
d. Ida Charlotta	"	1865	"	"	död 1865
d. Ida Charlotta	"	1867	"	"	
Arr. Sven Johan Johannesson	född	1831	i Ljunga		
h. Johanna Johannesdtr	"	1834	"	"	
s. Johannes August	"	1859	"	"	
d. Emma Christina	"	1861	"	"	
s. Carl Johan	"	1864	" Vallsjö		
s. Claes Emil	"	1866	" Ljunga		
d. Amanda Sofia	"	1869	"	"	
Sold. Carl Johan Jonasson Fast	född	1847	i Ljunga		
h. Lena Carin Jonasdtr	"	1846	" Fröderyd		
d. Anna Charlotta	"	1871	" Ljunga		1896 t. Linköping
s. Axel Amandus	"	1874	"	"	1897 t. Vallsjö

Carl Johan Fast forts.

s. Oscar Terin	född 1876 i Ljunga	1897 t. Stockholm
s. Karl Henning	" 1880 " "	" "
d. Alma Josefina	" 1882 " "	" "
s. John Conny Hartvid	" 1890 " "	" "

Dr. Claes Fast

född 1852 i Ljunga